

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
PL 200, 65101 Vaasa
(kirjaamo.lansi@avi.fi)

Asia: Muistutus ja mielipide liittyen lupahakemukseen
Dnro: LSSAVI/267/04.08/2010

Muistuttaja/lausunnon antaja: Suonteen kalastusalue, Myllytie 6, 19650 Joutsa

Asiamies/prosessiosoite: Eino Kokko, Myllytie 6, 19650 Joutsa

Asia, jota muistutus koskee: Taimen Oy:n hakemaa Joutsan Myllykosken kalanviljelylaitoksen ympäristölupaa

Taimen Oy (Laukaa) on jättänyt hakemuksen Joutsan kalanviljelylaitoksen ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamisesta ja enimmäisfosforipäästöjen nostamista 330 kg:sta/P vuodessa 400 kg/P/vuosi.

Samalla Taimen Oy hakee käytännössä oikeutta saada laskea laitoksen käyttöprosessissa syntyvät puhdistamattomat jätevedet toisen omistamalle vesialueelle, josta vesistöä rasittava ravinnekuormitus leviää edelleen usean muun vesialueen osakaskunnan alueille.

Suonteen kalastusalueen hallitus on kokouksessaan 13.11.2010 käsitellyt Taimen Oy:n jättämää lupahakemusta. Kalastusalue päätti antaa lupahakemuksesta seuraavan lausunnon:

Suonteen kalastusalue ei hyväksy laitoksen käyttöprosessissa syntyvien jätevesien laskemista nykyisenlaisina, puhdistamattomina, kalastusalueen osakaskuntien vesialueille.

Muilta osin Suonteen kalastusalue yhtyy täysin seitsemän hakemuksesta muistutuksen jättäneen osakaskunnan esittämiin näkemyksiin, asiatietoihin ja vaatimuksiin.

Kalanviljelylaitoksen alapuoliset, vesialueita omistavat osakaskunnat ovat:

Joutsan osakaskunta 172-402-876-3, Heikkilän osakaskunta 172-411-876-5,
Ruskealan osakaskunta 172-876-10-0, Puttolan osakaskunta 172-411-876-4,
Sairasen osakaskunta 172-411-876-3, Makiaistenmaan osakaskunta 172-402-876-4 ja
Rusin osakaskunta 172-410-876-1,

joiden vesialueita Taimen Oy:n Myllykosken kalanviljelylaitoksen toiminta rasittaa ja kuormittaa. Osakaskunnat eivät hyväksy, että Taimen Oy saisi jatkaa jätevesien purkamista puhdistamattomina Joutsansalmeen.

Kalastusalueen ja edellä mainittujen osakaskuntien yhteinen kanta on, että ympäristölupaviranomaisen tulee hylätä Taimen Oy:n (Laukaa) hakemus Joutsan Myllykosken poikastuotantoon keskittyneen kalankasvattamon ympäristöluvan jatkamisesta entisiin lupaehdoin. Vesialueen omistajat eivät tule hyväksymään Joutsan keskeiseen vesialueeseen kohdistuvaa jäteveden sisältämän fosforin päästörajan nostamista.

MUISTUTUKSEN VAATIMUKSET:

- 1. Suonteen kalastusalue vaatii, että Taimen Oy:n ympäristölupahakemus tulee hylätä ja laitoksen toiminta tulee määrätä lakkautettavaksi, koska sen vesistöön laskemien fosforipäästöjen seurauksena laitoksen alapuoliset vesialueet ovat rehevöityneet ja keskustaajaman vesialueille on kotiutunut valtakunnan pahimpiin lukeutuva karvalehtiesiintymä, joka estää jopa veneilyn karvalehtikasvuston esiintymisalueilla, muusta virkistyskäytöstä puhumattakaan.**
- 2. Toissijaisena vaatimuksenamme esitämme, että toiminnan jatkamisen ehtona tulee olla kalankasvatuksessa syntyneen jäteveden puhdistaminen ja käsittelyminen nykyaikaisin menetelmin, siten kuin teollisuuden ja asutuksen jätevedet puhdistetaan. Tämän vaihtoehdon tullessa valituksi, tulee määrätä, että kalankasvattamon jätevesien puhdistaminen ja päästöttömään järjestelmään tarvittavien teknisten ratkaisujen käyttöönoton tulee tapahtua lähimmän kahden vuoden aikana.**

Kiinnitimme erityishuomion osakaskuntien yhteisesti jättämässä muistutuksessa esitettyjen luvanhakijan suorittamien ja kontrollimittausten välisiin suuriin eroavuuksiin. Kontrollimittausten perusteella näyttää annettuja lupaehtoja rikotun ylittämällä fosforipäästöt pahimmillaan jopa moninkertaisesti. Esitämme asian selvittämistä.

Vesilaissa pienvedet ovat erityisesti suojeltuja ja niiden luonnontilan muuttamiseen voi saada vain yksittäistapauksissa poikkeusluvan.

Tässä Taimen Oy:n tapauksessa kysymyksessä on toiselle kuuluvan, peräti seitsemän vesialueen osakaskunnan vesialueiden luonnontilan vaarantaminen fosforipäästöjen seurauksena. Hakijan aiemmin tekemät ja nyt esittämät vesiensuojelutoimet, eivät täytä ympäristölupavelvollisilta laitoksilta edellytettyä jätevesien puhdistustasoa.

Joutsan kalankasvattamolla on käytössä vanhentunut, jo yli 30 vuotta vanha kalankasvatuksessa syntyvän purkujätteen käsittelymenetelmä, joka ei vastaa lainkaan nykyisille jätevedenpuhdistamoille asetettavia teknisiä laatuvaatimuksia.

Kalanviljelylaitoksella syntynyt jätevesi lasketaan osakaskuntiemme vesistöön puhdistamattomana lietetaskujen ja ns. turvesuodattimen kautta. Valitulla menetelmällä ei pystytä poistamaan vesistöä rehevöittävää fosforikuormitusta.

Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti ympäristölupaviranomaisen tulisi edellyttää jätevesien käsittelyssä käytettävän tekniikan edustavan parasta mahdollista käytössä olevaa tekniikkaa.

Kiinnitimme myös huomiomme siihen, että tutkija on sisällyttänyt arvionvaraisen ja aiheutettua haittaa vähättelevän ns. ainetaselaskelman keskeiseksi osaksi vuosiyhteenvetojen johtopäätöksiä.

Tämän johdosta esitämme, että Taimen Oy:n hakemuksessaan esittämät luvut ja perustelut koskien Myllykosken kalankasvatamon aiheuttamien fosforipäästöjen määrää ja laitoksen alapuolisille vesialueille aiheutettua haittaa, eivät ole päteviä vaan ne tulisi uudelleen arvioida olemassa olevan puolueettoman kontrollimittaustiedon pohjalta.

Seurannassa ja kontrollimittauksissa kirjattujen eroavuuksien, havaittujen puutteiden ja harhaanjohtavien mittaustulosten tähden emme voi pitää hyväksyttävänä arvionvaraista päättelyä ja johtopäätöksiä siitä, minkälainen fosforipitoisuus tai muu puhdistamattoman jäteveden aiheuttama haitta olisi siedettävissä tai hyväksyttävissä.

Hakemuksessa käytetyt perustelut on tältä osin jätettävä huomioon ottamatta ympäristölupahakemusta käsiteltäessä. Ympäristöluvan harkinnan perusteena tulee käyttää kontrollimittauksista johdettua mittaustietoa ja muita tässä kalastusalueen lausunnossa ja osakaskuntien jättämässä yhteisessä muistutuksessa korostettuja näkökohtia haitan aiheuttamisesta.

Tässä lausunnossa ja osakaskuntien yhteisessä muistutuksessa esittämiin asiatietoihin perustuen esitämme, että Taimen Oy:n hakemaa lupaa juokсутtaa haitallisia, fosforipitoisia jätevesiä osakaskuntien omistamille vesialueilla, ei tule hyväksyä.

Mikäli jatkolupa kuitenkin myönnetään, on ympäristöluvan ehtona oltava, että toimija puhdistaa kalankasvatuksessa syntyneen jäteveden nykymääräysten mukaisesti ja lopettaa ensitilassa lietetaskujen ja turvekerroksen läpi juokсутetun, puhdistamattoman ja fosforipitoisen jäteveden laskemisen Joutsan keskeiselle vesialueelle. Samalla myös päästöjen valvontaa on tehostettava.

Joutsassa 15. päivänä marraskuuta 2010

SUONTEEN KALASTUSALUEEN HALLITUS

Eino Kokko
puheenjohtaja

Jukka Manninen
varapuheenjohtaja

Esko Honkanen
hallituksen jäsen

Markku Riipinen
hallituksen jäsen

Matti Sievänen
hallituksen jäsen

Taisto Kuitunen
hallituksen jäsen

Pentti Manninen
hallituksen jäsen

Matti Tonteri
hallituksen jäsen

Unto Järvinen
hallituksen jäsen